

Politsei

Politseil on oluline roll perevägivald juhtumite lahendamisel ja vägivald ohvrite kaitsmisel, kuna:

- politsei on sageli ainus võimalus abisaamiseks;
- politsei on avatud 24 tundi ööpäevas ja 7 päeva nädalas;
- politseil on olemas hädaabi telefon;
- politsei saab abi pakkuda geograafiliselt väga laias piirkonnas;
- politsei jõuab kiiresti sündmuskohale;
- politseil on seaduslikud võimalused vägivallatseja korrale kutsuda;
- politseil on võimalus pakkuda ohvrile turvalisust ja teavitada abisaamise võimalustest.

Politsei lõpetab vägivald, küsitleb osapooli, vaatab üle sündmuskoha, kuriteo tunnuste olemasolul alustab menetlust (olenemata ohvri soovist), vajadusel eemaldab vägivallatseja, täidab perevägivald infolehe, jagab ohvrile infot edasise abi osas.

Sündmuskohal on politsei ülesanne tagada kannatanu eraldamine vägivallatsejast nii, et süüteos kahtlustatavast või menetlusaluselt isikust vägivallatsejal puuduks võimalus näha või kuulda kannatanu ütlist, samuti peab olema välistatud võimalus vägivallatseja mistahes muul viisil sekkumine menetlustoimingu läbi viimise. Politsei selgitab kannatanule tema õigusi ja kohustusi ning veendub, et ta on oma õigustest ja kohustustest (sh õigusest ütlist andmisest keeldumise kohta) aru saanud. Kuna ohvriks langemine on kannatanule traumeeriv ning sündmuskohal ütlist andmine võib osutada liigselt kurnavaks, võib osutada vajalikuks korduvülekuulamine politsei ametiruumis.

Et politsei saaks oma tööd hästi teha, on oluline, et telefoni teel lähisuhtevägivald juhtumist teatades antaks lühidalt edasi juhtumi sisu, juhtumi täpne aadress (hoone, maa-ala, ruum või asukoht), kelle suhtes vägivald on toime pandud ja kas sündmuskohale on vaja kiirabi. Võimalusel tuleks anda informatsiooni sündmuskohal viibivate muude isikute, ennekõike laste kohta ning võimaliku laste suhtes toime pandud vägivald kohta. Juhul kui peres, kus lähisuhtevägivald juhtum aset leidis, on lapsi, kes sündmuskohal ei viibi, tuleb selgeks teha laste võimalik asukoht.

Politsei tööd hõlbustab ka see, kui on teada lähisuhtevägivald osaliste omavahelise suhte laad, vägivallatseja isik ja milline on tema seisund, kas juhtumi asukohas või vägivallatsejal on või võib olla tulirelv või lõhkeaine, kas vägivallatseja viibib veel sündmuskohal. Kui vägivallatseja ei viibi enam sündmuskohal, siis vajab politsei teavet selle kohta, kuhu suunas ta liikus või võib liikuda ja millega ta liigub, kas jalgsi või mõne transpordivahendiga. Kuna tihtipeale on perevägivald regulaarne ja korduv, tuleks võimalusel politseile teada anda, kas samalaadseid juhtumeid on varem toimunud. Kui sündmuskohale ligipääs on raskendatud, siis tuleks ka sellest politseile teada anda.

Et mitte rikkuda edasisi tegevusi ohvri abistamisel ja vägivallatseja tabamisel, tuleks

sündmuskohal jätta kõik asjad võimalikult puutumata. Kui on toimunud seksuaalne väärkohtlemine, siis tuleb kannatanule või teatajale öelda, et ohver ei vahetaks riideid ega läheks duši alla.

Viibimiskeeld

Viibimiskeelu kehtestamiseks lähisuhtevägivalla juhtumi korral loetakse vägivallatseja eraldamist kannatanust ja tema mittelubamist kannatanu lähedusse või kannatanuga samasse ruumi. Juhul kui vägivallatsejat ei peeta kinni menetlusaluse isikuna või kahtlustavana, on lähisuhtevägivalla juhtumit lahendaval ametnikul õigus kehtestada vägivallatsejale viibimiskeeld tähtajaga kuni 12 tundi.

Viibimiskeelu kehtestamise üle otsustamisel arvestatakse:

- varasemaid väljakutseid;
- laste ja teiste pereliikmete huve;
- korrarikkuja või ohu tekitaja isikut ja tema suhtumist toimepandusse;
- kannatanu suhtumist korrarikkuja või ohu tekitaja isikusse ja tema käitumisse;
- muid konkreetse lähisuhtevägivalla juhtumi faktilisi asjaolusid, mis võivad mõjutada juhtumi edasist kulgu.

Koostöö varjupaikadega

Politsei teeb koostööd varjupaigateenust pakkuvate asutuste ja mittetulundusühingutega lähisuhtevägivalla kannatanutele turvalise keskkonna pakkumiseks, süüteomenetluse tagamiseks ja edasiste lähisuhtevägivalla juhtumite ennetamiseks, seades esikohale varjupaiga peamise eesmärgi – tagada kannatanule turvaline keskkond, kus otsene kontakt vägivallatsejaga on välistatud.

Lähisuhtevägivalla juhtumites kannatanute suunamisel varjupaika ja nendega süüteomenetluse toimingute teostamisel lähtutakse varjupaiga pidaja poolt kehtestatud reeglitest varjupaiga asukohta avalikustamise kohta. Üldjuhul on varjupaigas lähisuhtevallas kannatanuga süüteomenetluse toimingute teostamine keelatud. Politseiametnikul on keelatud avaldada kõrvalistele isikutele talle teatavaks saanud varjupaiga asukohta ilma varjupaiga pidaja otsese loata.

Allikas URL: <https://www.kriminaalpoliitika.ee/et/perevagivalla-vorgustik/politsei>